Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/2197

31.10.2025.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2025/2197

(2025. gada 30. oktobris)

par Jaunzēlandē etaloniem piemērojamā tiesiskā un uzraudzības regulējuma līdzvērtīgumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1011

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/1011 (2016. gada 8. jūnijs) par indeksiem, ko izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un finanšu līgumos vai ieguldījumu fondu darbības rezultātu mērīšanai, un ar kuru groza Direktīvu 2008/48/EK, Direktīvu 2014/17/ES un Regulu (ES) Nr. 596/2014 ([1]), un jo īpaši tās 30. panta 2. punktu,

tā kā:

(1) Ar Regulu (ES) 2016/1011 ievieš vienotu satvaru, lai nodrošinātu to indeksu precizitāti un integritāti, kurus izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un finanšu līgumos vai ieguldījumu fondu darbības rezultātu mērīšanai Savienībā.

(2) Minēto regulu piemēro no 2018. gada 1. janvāra, bet ārpussavienības valstu administratoriem tika piemērots pārejas periods, kas ļāva izmantot trešo valstu etalonus Savienībā. Minētais pārejas periods tika vairākkārt pagarināts – pēdējo reizi līdz 2025. gada 31. decembrim ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2023/2222 ([2]).

(3) Pēc pārejas perioda beigām Regulas (ES) 2016/1011 darbības jomā ietilpstošu etalonu vai šādu etalonu kombināciju, kurus izstrādā administrators, kas atrodas trešā valstī, var izmantot Savienībā tikai tad, ja etalons un administrators ir iekļauti Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes ("EVTI") uzturētajā reģistrā pēc tam, kad Komisija ir pieņēmusi lēmumu par līdzvērtīgumu, pēc tam, kad EVTI ir atzinusi trešās valsts etalona administratoru, vai pēc tam, kad trešās valsts etalonu ir apstiprinājuši Savienībā atļauju saņēmuši vai reģistrēti administratori.

(4) Regulas (ES) 2016/1011 30. panta 2. punktā minētais lēmums par līdzvērtīgumu ir īstenošanas lēmums, kurā Komisija norāda, ka trešās valsts tiesiskais un uzraudzības regulējums attiecībā uz visiem administratoriem, kas saņēmuši atļauju minētajā trešā valstī, ir līdzvērtīgs minētajā regulā noteiktajām prasībām. Izvērtējot šādu līdzvērtīgumu, Komisijai ir jāņem vērā, vai trešās valsts tiesiskais regulējums un uzraudzības prakse nodrošina atbilstību Starptautiskās Vērtspapīru komisiju organizācijas (*IOSCO*) principiem attiecībā uz finanšu etaloniem vai, ja piemērojami, *IOSCO* principiem attiecībā uz naftas cenu ziņošanas aģentūrām ("*PRA*"). Turklāt Komisijai ir jāizvērtē, vai šādas saistošās prasības minētajā trešā valstī pastāvīgi tiek efektīvi uzraudzītas un izpildītas.

(5) Tādi etaloni kā Jaunzēlandes bankas vekseļa etalonlikme ("*BKBM*") tiek administrēti Jaunzēlandē, un Savienībā tos izmanto vairākas uzraudzītas vienības. Dati, ko Eiropas Komisijai iesniegusi Finanšu tirgu iestāde ("FTI") – Jaunzēlandes finanšu tirgu darbības regulators un kompetentā iestāde – un EVTI, apstiprina, ka *BKBM* izmantošana Savienībā pārsniedz 50 miljardus EUR, tādējādi Savienībā tas kvalificējams kā nozīmīgs etalons. Lai nodrošinātu, ka etalonus, ko izstrādā administrators, kurš ir saņēmis atļauju vai reģistrēts Jaunzēlandē, piemēram, *BKBM*, var izmantot Savienībā pēc pārejas perioda beigām 2025. gada 31. decembrī, Komisija veica izvērtējumu par Jaunzēlandes etalonu režīmu.

([1]) OV L 171, 29.6.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj.

([2]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/2222 (2023. gada 14. jūlijs), ar ko pagarina pārejas periodu, kurš attiecībā uz trešo valstu etaloniem noteikts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1011 51. panta 5. punktu (OV L, 2023/2222, 23.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2222/oj).

(6) Etalonu izstrādes, uzraudzības un pārvaldības tiesiskais regulējums Jaunzēlandē ietver brīvprātīgu licencēšanas shēmu un piešķir FTI pilnvaras uzraudzīt finanšu etalonu administratorus ("etalonu administratori"). Etalonu administratori var pieteikties FTI tirgus pakalpojumu licencei saskaņā ar 2013. gada Finanšu tirgu darbības likuma ("FTD likums") 390. pantu, un tādējādi uz tiem attiecas administratoru un datu sniedzēju noteikumi, kas izklāstīti minētajā likumā.

(7) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1011 30. panta 2. punktu prasībām trešās valsts tiesību sistēmā jābūt līdzvērtīgām Regulā (ES) 2016/1011 noteiktajām prasībām. Uz licencētiem etalonu administratoriem attiecas licences nosacījumi un virkne tiesību aktu prasību. Juridiski saistošas prasības etalonu administratoriem ir noteiktas FTD likumā, 2008. gada Finanšu pakalpojumu sniedzēju (reģistrācijas un strīdu izšķiršanas) likumā un 2020. gada Finanšu pakalpojumu sniedzēju (reģistrācijas) noteikumos.

(8) FTI savā tīmekļa vietnē ([3]) uztur licencētu etalonu administratoru pakalpojumu sniedzēju sarakstu, kurā norādīti finanšu etaloni, kuru izstrādei administratoram ir piešķirta licence.

(9) FTI var piešķirt tirgus pakalpojumu licenci etalona administratoram attiecībā uz vienu vai vairākiem finanšu etaloniem, un konkrētais etalons vai etaloni tiks norādīti to licencē.

(10) Pēc licences pieteikuma saņemšanas FTI piešķir licenci, ja tā ir pārliecinājusies par FTD likuma 396. pantā izklāstīto nosacījumu izpildi, tostarp par to, ka pieteikuma iesniedzējs atbilst FTD noteikumu 28. pielikuma 2. daļā noteiktajiem atbilstības kritērijiem.

(11) FTD noteikumu 28. pielikuma 3. daļā ir izklāstīti īpaši licencēšanas nosacījumi licencētiem etalonu administratoriem un datu sniedzējiem, tostarp pārvaldības un vadības nosacījumi, ārpakalpojumu prasības, prasības attiecībā uz interešu konfliktu pārvaldību, neatkarīgas pārraudzības funkcijas, etalonu izstrādes un metodikas prasības, kā arī ievades datu prasības.

(12) Papildus licences nosacījumiem, kas paredzēti FTD noteikumos, licencētiem etalonu administratoriem ir jāizpilda arī visi papildu nosacījumi, ko FTI noteikusi to licencei saskaņā ar FTD likuma 403. pantu. FTI jebkurā laikā pēc licences izsniegšanas saskaņā ar FTD likuma 403. pantu var izvirzīt, grozīt, atsaukt, papildināt vai aizstāt licences nosacījumus.

(13) FTD likuma 402. pantā ir izklāstīti vispārējie pienākumi tirgus pakalpojumu licences turētājiem, tostarp licencētiem etalonu administratoriem, kas paredz, ka minētie licences turētāji drīkst nodrošināt tikai to tirgus pakalpojumu, uz kuru attiecas to licence, piemēram, konkrētu etalonu vai etalonu klasi.

(14) FTI var apturēt vai anulēt licenci saskaņā ar FTD likuma 408. un 414. pantu, ja licences turētājs ir būtiski pārkāpis tirgus pakalpojumu licences turētāja pienākumu, ja ir notikušas būtiskas apstākļu izmaiņas, tostarp tas vairs neatbilst FTD noteikumu 28. pielikuma 2. daļā noteiktajiem atbilstības kritērijiem, ja licences turētāja sniegtā informācija licences pieteikumā vai pieteikumā par licences grozīšanu ir būtiski nepatiesa vai maldinoša vai ja licences turētājs vairs neatbilst FTD likuma 396. pantā noteiktajām prasībām.

(15) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/1011 30. panta 2. punktu ir pastāvīgi jānodrošina trešās valsts tiesību sistēmas prasību efektīva uzraudzība un izpilde. FTI licencētos etalonu administratorus FTI pastāvīgi uzrauga un pārrauga. 2011. gada Finanšu tirgu iestādes likuma ("FTI likums") 9. pantā ir noteikts, ka FTI ir atbildīga par uzraudzību un atbilstības FTD likumam un FTD noteikumiem nodrošināšanu. FTI veic pastāvīgu uzraudzību un var īpaši izvērtēt, vai licencētie etalonu administratori pilda licences turētāja pienākumus.

([3]) https://www.fma.govt.nz/business/licensed.

(16) FTD noteikumu 28. pielikuma 26. un 27. punktā ir noteikts, ka licencētam etalona administratoram ir jāsagatavo un jāglabā dokumentācija, kas ļauj pierādīt, ka tas ir izpildījis licences turētāja pienākumus, un, saņemot rakstisku paziņojumu no FTI, jāiesniedz dokumentācija FTI. FTI likuma 25.–28. pantā ir paredzētas arī FTI pilnvaras vākt informāciju, lai tā varētu izvērtēt licences turētāju atbilstību FTD likumam. Minētie noteikumi ļauj FTI izdot etalonu administratoriem paziņojumus, kuros tiem pieprasa sniegt, sagatavot vai atkārtoti sniegt jebkuru paziņojumā norādīto informāciju vai ierasties FTI, lai sniegtu pierādījumus.

(17) FTI likuma 29. pants arī piešķir FTI pilnvaras iekļūt jebkurā vietā, transportlīdzeklī vai citā objektā un pārmeklēt to, lai pārliecinātos, vai etalona administrators vai datu sniedzējs ir iesaistījies vai iesaistās darbībā, kas ir vai var būt finanšu tirgu tiesību aktu, tostarp FTD likuma, noteikumu pārkāpums.

(18) FTI likuma 30. pants piešķir FTI informācijas apmaiņas pilnvaras, kuru ietvaros jebkurai tiesībaizsardzības vai regulatīvajai aģentūrai vai ārvalstu regulatoram tā var sniegt savā rīcībā esošo informāciju vai dokumenta kopiju, kas saistīta ar FTI funkcijām, pilnvarām vai pienākumiem. Minēto informāciju vai dokumenta kopiju var sniegt, ja FTI uzskata, ka tā var palīdzēt ārvalstu regulatoram veikt vai īstenot ārvalstu regulatora funkcijas, pilnvaras vai pienākumus saskaņā ar ārvalstu tiesību aktiem un ja FTI ir pārliecināta, ka ir vai tiks nodrošināti pienācīgi aizsardzības pasākumi minētās informācijas konfidencialitātes saglabāšanai.

(19) FTD likuma 412. pantā ir noteikts, ka tirgus pakalpojumu licences turētājiem, tostarp licencētiem etalonu administratoriem, ir jāievieš efektīvas metodes, kuras paredzētas, lai uzraudzītu, kā tie pilda licences turētāja pienākumus, un lai identificētu būtiskas izmaiņas apstākļos. Licences turētājs, kurš uzskata, ka ir būtiski pārkāpis vai, visticamāk, pārkāps tirgus pakalpojumu licences turētāja pienākumu, vai uzskata, ka attiecībā uz licenci ir notikušas, var būt notikušas vai, visticamāk, notiks būtiskas apstākļu izmaiņas, pēc iespējas drīzāk nosūta FTI ziņojumu par šādiem pārkāpumiem vai būtiskām izmaiņām.

(20) FTD likuma 406. pantā ir noteiktas sekas par licencēta etalona administratora veiktu licences nosacījuma pārkāpumu. Ja šāds pārkāpums ir noticis, FTI var īstenot pilnvaras saskaņā ar FTD likuma 6. daļas 3. apakšiedaļu, kurā noteiktas FTI vispārējās pilnvaras par licenču uzraudzību un noteikumu izpildes nodrošināšanu. Saskaņā ar FTD likuma 414. pantu minētās pilnvaras ietver: rājiena izteikšanu licences turētājam; pieprasījumu licences turētājam iesniegt FTI rīcības plānu ar ierosinātām darbībām, kas paredzētas, lai novērstu licences turētāja pienākuma pārkāpšanu vai izvairītos no tās, vai lai izvairītos no turpmākiem licences nosacījuma pārkāpumiem; rīkojuma izdošanu licences turētājam par to, lai tas novērstu licences turētāja pienākuma pārkāpšanu vai izvairītos no tās, vai izvairītos no turpmākiem licences nosacījuma pārkāpumiem; kā arī licences apturēšanu vai anulēšanu.

(21) Saskaņā ar FTD likuma 419. pantu, ja licences turētājs neiesniedz rīcības plānu vai FTI noraida rīcības plānu, vai FTI uzzina, ka rīcības plāns nav izpildīts, FTI var apturēt vai anulēt licences turētāja licenci vai īstenot citas savas pilnvaras saskaņā ar FTD likuma 414. pantu.

(22) Persona, kas bez pamatota attaisnojuma nepilda FTI rīkojumu, izdara pārkāpumu saskaņā ar FTD likuma 421. pantu, un tai tiek piespriests naudas sods līdz 300 000 NZD apmērā. FTI var arī izteikt rājienu licences turētājam vai apturēt vai anulēt licences turētāja licenci.

(23) Ja persona nepilda FTI rīkojumu, FTI var vērsties Tiesā ar lūgumu izdot tiesas rīkojumu saskaņā ar FTD likuma 480. pantu, lai licences turētāju atturētu no iesaistīšanās darbībā, kas ir vai būtu uzskatāma par pārkāpumu, vai no iesaistes licences turētāja pienākuma pārkāpšanā. FTI var arī vērsties Tiesā ar lūgumu izdot rīkojumu, ar kuru personai tiek pieprasīts izpildīt licences turētāja pienākumu.

(24) FTI var izdot priekšraksta rīkojumus saskaņā ar FTD likuma 468. pantu, ja FTI ir pārliecinājusies, ka, iesaistoties kādā darbībā, persona ir pārkāpusi vai, visticamāk, pārkāps 6. daļas pakalpojumu noteikumus. FTD likuma 449. pantā ir izklāstīti noteikumi, kas ir "6. daļas pakalpojumu noteikumi". FTD noteikumu 198. pantā ir izklāstītas minēto noteikumu normas, kas ir 6. daļas pakalpojumu noteikumi, un 198. panta 2. punktā ir izklāstīti 6. daļas pakalpojumu noteikumi, kas īpaši attiecas uz licencētiem etalonu administratoriem. FTD likuma 469. pantā ir noteikts, ka ar minētajiem rīkojumiem var pieprasīt, lai persona izpilda 6. daļas pakalpojumu noteikumus, paredzēt jebkādus pamatotus pasākumus, kas personai jāveic, lai izpildītu attiecīgo noteikumu, vai pieprasīt, lai persona ziņotu FTI par to, kā un kad priekšraksta rīkojums ir ticis izpildīts vai tiks izpildīts.

(25) FTD likuma 2. daļā ir noteikti arī vispārīgi "godprātīgu darījumu" pienākumi, kas attiecas uz licencētiem etalonu administratoriem. Minētie pienākumi ietver maldinošas un krāpnieciskas rīcības, nepatiesu vai maldinošu paziņojumu un nepamatotu paziņojumu aizliegumus. Minētie noteikumi ļauj FTI vērsties pret tirgus dalībnieku veiktām tirgus manipulācijām ar etaloniem, kas balstītas uz darījumiem (darījumi, kuru rezultātā rodas vai, visticamāk, radīsies tirgus maldināšana). Saskaņā ar FTD likuma 468. pantu priekšraksta rīkojumus var izdot arī attiecībā uz konkrētiem FTD likuma 2. daļas noteikumiem.

(26) Par FTD likuma 449. panta 3. punktā minēto dažādu 6. daļas pakalpojumu noteikumu pārkāpumu var iestāties civiltiesiskā atbildība, tostarp tikt uzlikts naudas sods, kas nepārsniedz lielāko atlīdzinājuma apmēru attiecībā uz konkrēto darījumu, trīskāršu peļņas vai novērsto zaudējumu summu un 1 miljonu NZD vienai personai vai 5 miljonus NZD jebkurā citā gadījumā. Var iestāties civiltiesiskā atbildība, tostarp tikt uzlikts naudas sods, arī tad, ja tiek sniegta nepatiesa informācija par to, ka personai ir tirgus pakalpojumu licence (tostarp etalona administratora licence).

(27) Par dažādu to 6. daļas pakalpojumu noteikumu pārkāpumu, kas precizēti FTD likuma 449. panta 4. punktā, var iestāties civiltiesiskā atbildība, tostarp tikt uzlikts naudas sods, kas nepārsniedz 200 000 NZD vienai personai vai 600 000 NZD jebkurā citā gadījumā. Tā ietver šādu 6. daļas pakalpojumu noteikumu pārkāpumu (attiecas uz licencētiem etalonu administratoriem): FTD likuma 448.C, 448.D un 448.G pantu (rīkojumi finanšu etalona datu sniedzējam vai administratoram); un licencētam etalona administratoram noteiktos nosacījumus, kas precizēti FTD noteikumu 198. panta 2. punktā.

(28) FTD likuma 8. daļas 3. apakšdaļā ir noteiktas ar to saistītās Tiesas pilnvaras, ar kurām pēc FTI pieteikuma saņemšanas tā var piemērot naudas sodus personai un izdot kompensācijas rīkojumus saistībā ar FTD likuma civiltiesiskās atbildības noteikumu (tostarp to noteikumu, kas ir 6. daļas pakalpojumu noteikumi) pārkāpumiem. FTI var arī vērsties Tiesā ar lūgumu izdot "aizlieguma rīkojumus" saskaņā ar FTD likuma 517. pantu. Ar minētajiem aizlieguma rīkojumiem personai var aizliegt būt par vienības direktoru vai veicinātāju vai jebkādā veidā iesaistīties tās pārvaldībā, tostarp kā etalona administratoram.

(29) FTD likuma 46. pants ļauj FTI akceptēt to, ka licencēti etalonu administratori, kuri nav izpildījuši savas regulatīvās prasības, uzņemas izpildāmas saistības. Saskaņā ar FTI likuma 47. pantu, ja FTI uzskata, ka persona, kas uzņēmusies saistības saskaņā ar 46. pantu, ir pārkāpusi kādu no minēto saistību noteikumiem, FTI var vērsties Tiesā ar lūgumu izdot rīkojumu, tostarp par saistību izpildi.

(30) FTD likuma 448.D pants ļauj FTI pieprasīt licencētam etalona administratoram turpināt izstrādāt vai rīkoties ar etalonu konkrētā veidā, ja tā uzskata, ka ir nepieciešams vai vēlams veicināt kāda no FTI likuma 448.B pantā minētajiem mērķiem sasniegšanu. FTD likuma 448.C pants ļauj FTI pieprasīt datu sniedzējam sniegt informāciju vai datus licences turētājam vai citai vienībai, ja minētās informācijas vai datu sniegšana ir nepieciešama vai vēlama licencē norādītā finanšu etalona izstrādei vai darbībai.

(31) Tāpēc Komisija secina, ka saistošajām prasībām attiecībā uz administratoriem, kuri ir brīvprātīgi izvēlējušies izmantot licencēšanas shēmu saskaņā ar Finanšu tirgu darbības likumu, tiek pastāvīgi nodrošināta efektīva uzraudzība un izpilde. Pamatojoties uz FTD likumā un FTI likumā paredzētajiem noteikumiem un uzraudzības procedūrām, Komisija ir izvērtējusi noteikumus, ko piemēro licencētiem etalonu administratoriem Jaunzēlandē, un secina, ka režīms ir līdzvērtīgs Savienības režīmam.

(32) Savienības etalonu administratoriem nav jāsaņem licence savu etalonu izmantošanai Jaunzēlandē, bet tie var brīvprātīgi izvēlēties iegūt licenci Jaunzēlandē.

(33) Šis lēmums būtu jāpapildina ar sadarbības kārtību, lai nodrošinātu efektīvu informācijas apmaiņu un uzraudzības darbību koordināciju starp EVTI un FTI.

(34) Šā lēmuma pamatā ir izvērtējums par šā lēmuma pieņemšanas laikā piemērojamajām juridiski saistošajām prasībām attiecībā uz etaloniem Jaunzēlandē. Komisija turpinās regulāri uzraudzīt tirgus attīstību, etalonu tiesiskā un uzraudzības regulējuma attīstību un uzraudzības sadarbības efektivitāti attiecībā uz minēto prasību uzraudzību un izpildi, lai nodrošinātu to prasību pastāvīgu izpildi, uz kuru pamata ir pieņemts šis lēmums.

(35) Šis lēmums neskar Komisijas pilnvaras jebkurā laikā veikt īpašu pārskatīšanu, ja attiecīgās norises liek Komisijai atkārtoti izvērtēt šo lēmumu.

(36) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Eiropas Vērtspapīru komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Regulas (ES) 2016/1011 30. panta 2. punkta nolūkā Jaunzēlandes tiesisko un uzraudzības regulējumu, ko piemēro finanšu etaloniem, kuru administratoru Jaunzēlandes Finanšu tirgu iestāde ir licencējusi saskaņā ar 2013. gada Finanšu tirgu darbības likumu, uzskata par līdzvērtīgu Regulā (ES) 2016/1011 noteiktajām prasībām, un tam tiek pastāvīgi nodrošināta efektīva uzraudzība un izpilde.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2025. gada 30. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN